

Učni scenarij: Naš zelenjavni vrt

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Naš zelenjavni vrt
Ključne besede	kultura prehranjevanja, odločanje, skrb za naravo, skupinsko delo, socialne veščine, sodelovanje, Zelenjavni vrt
Povzetek	Otroci skozi igro »odločitveno drevo« skupaj načrtujejo, kaj bodo posadili na vrtu. Preko vprašanj (npr. »Ali bomo sadili zelenjavo, ki raste pod zemljo ali nad zemljo?«) sprejemajo skupne odločitve. Ob tem razvijajo socialne veščine, kot so poslušanje, dogovarjanje in spoštovanje različnih idej. Dejavnosti se nadaljujejo z urejanjem vrta, sajenjem ter pogovorom o kulturnem pomenu hrane, skupnih obrokih in skrbi za naravo.
Vzgojitelj/-ica	Tjaša Ravnikar
Vrtec	Vrtec Laško, enota Laško
Starost otrok	4–5 let
Trajanje	1 h
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☐ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☒ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☐ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☒ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Družba
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Narava

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikulumu za vrtce.	• Razvijanje socialnih veščin (sodelovanje, poslušanje, dogovarjanje). • Razvijanje sposobnosti odločanja in reševanja problemov. • Spodbujanje občutka skupnosti in odgovornosti.
Konkretni cilji Opreделите konkretne cilje dejavnosti.	• Otroci skupaj sprejemajo odločitve preko odločitvenega drevesa. • Otroci spoznavajo pomen sodelovanja pri skupnem cilju. • Otroci spoznajo in utrjujejo različne vrste zelenjave in njihov pomen v prehrani. • Otroci razvijajo občutek pripadnosti skupini skozi skupno delo na vrtu.
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Projektno učenje: Otroci skozi praktično izkušnjo načrtovanja in urejanja zelenjavnega vrta razvijajo veščine sodelovanja, raziskovanja ter prevzemanja odgovornosti. S skupnim delom na vrtu spoznavajo pomen skupnosti in skrbi za okolje. 2. Problemsko učenje: Otroci pri odločanju, katero zelenjavo bodo posadili in kako bodo organizirali delo na vrtu, razmišljajo o različnih možnostih ter izberejo najboljše rešitve. To spodbuja kritično mišljenje, izražanje mnenj in iskanje rešitev v realnih situacijah. 3. Izkustveno učenje: Otroci aktivno sodelujejo pri sajenju, zalivanju in opazovanju rasti rastlin, pri čemer skozi lastno izkušnjo spoznavajo procese v naravi ter pomen zdrave prehrane in skrbi za okolje.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• slikovne kartice zelenjave (korenje, solata, paradižnik, krompir ...), • kartice z vprašanji (pod zemljo/nad zemljo, hitro/počasi raste ...), • zemlja, lončki ali vrtna greda, • semena ali sadike, • vrtnarsko orodje (lopatke, zalivalke), • knjige o hrani in vrtu

Opis dejavnosti Opredelite predvidene korake dejavnosti.	1. Otrokom povemo, da bomo danes ustvarili »čarobno drevo odločanja«, ki nam bo pomagalo izbrati, kaj bomo posadili na našem skupnem zelenjavnem vrtu. 2. Skupaj postavimo drevo odločanja – slikovne aplikacije. Začnemo z dvema slikama, npr. zelenjave, ki raste pod zemljo in zelenjave, ki raste nad zemljo. Pojasnimo, da se odločamo, kaj bomo sadili. Nato postavimo odprto vprašanje: »Ali bi sadili zelenjavo, ki raste pod zemljo ali nad zemljo?« 3. Sledimo odgovorom otrok, dokler ne pridemo do rešitve. Ob tem sledimo puščicam in slikam, ki nas vodijo skozi proces odločanja ter spodbujamo otroke k izražanju mnenj in poslušanju drugih. 4. Izbira rastlin za vrt: Če se otroci odločijo za zelenjavo pod zemljo, izbirajo med npr. korenjem, krompirjem ali redkvico. Če pa izberejo zelenjavo nad zemljo, lahko izbirajo med solato, paradižnikom ali papriko. 5. Otroci se s pomočjo odločitvenega drevesa aktivno odločijo, kaj bomo posadili na vrtu. 6. Sledi priprava potrebščin za delo – zemlja, lončki ali greda, semena ali sadike, zalivalke in orodje. 7. Otroci se razdelijo v manjše skupine in se dogovorijo, kdo bo opravljal posamezne naloge (sajenje, zalivanje, priprava zemlje), pri čemer spodbujamo sodelovanje in medsebojno pomoč. 8. Otroci sadijo izbrane rastline, jih zalivajo in skrbijo za njihov razvoj. 9. Otroci se med seboj dogovarjajo, sodelujejo in si pomagajo pri delu ter razvijajo spoštovanje do idej drugih in občutek skupnosti. 10. Po dejavnosti sledi pogovor o pomenu zelenjave v prehrani, o različnih kulturnih navadah prehranjevanja ter o tem, kako lahko skupaj skrbimo za zdrav način življenja in naravo.
Dejavnosti v kotičku	Kotiček za razvrščanje zelenjave - otroci razvrščajo slike ali prave primere zelenjave glede na različne kriterije (barva, oblika, del rastline – koren, list, plod). S tem razvijajo mišljenje, hkrati pa se pogovarjajo in sodelujejo med seboj. Spodbujamo jih, da razložijo svoje odločitve in prisluhnejo idejam drugih. Kotiček s knjigami - otrokom so na voljo knjige na temo vrta, hrane in zdrave prehrane. Ob prebiranju zgodb se pogovarjamo o tem, kako ljudje v različnih okoljih pridelujejo in pripravljajo hrano. Otroci razvijajo razumevanje kulture, navad ter pomena skupnih obrokov. Kotiček »Naša kuhinja« - otroci se igrajo pripravo jedi iz zelenjave (npr. juha, solata). Uporabljajo igrače in pripomočke. Ob tem razvijajo socialne interakcije (delitev vlog, sodelovanje) ter spoznavajo kulturne navade prehranjevanja (kaj jemo doma, kako jemo skupaj, bonton pri mizi).

Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so se naučili, kako pomembno je skrbeti za rastline in naravno okolje. Razvijali so sposobnosti odločanja, sodelovanja in reševanja problemov skozi uporabo drevesa odločanja. Spoznali so različne vrste zelenjave ter razlike med rastlinami, ki rastejo pod zemljo in nad njo. Najbolj jih je pritegnila uporaba »čarobnega drevesa odločanja«, kjer so aktivno sodelovali pri izbiri, kaj bodo posadili. Navdušeni so bili nad sajenjem, zalivanjem in opazovanjem rasti rastlin ter občutkom, da sami prispevajo k nečemu skupnemu. Dejavnosti v kotičkih so jim bile zabavne in poučne, še posebej igra spomina in priprava »jedi« v kuhinjskem kotičku. Uživali so v skupinskem delu, saj so se dogovarjali, sodelovali in si pomagali. Posebej so bili motivirani pri delitvi nalog in skupni skrbi za vrt. Otroci so razvijali občutek pripadnosti skupini in odgovornosti za skupno delo. Otroci so izrazili ponos in zadovoljstvo ob opazovanju rasti rastlin. Počutili so se pomembne, koristne in odgovorne. Ob dejavnostih so bili radovedni, motivirani in veseli. Nekateri so bili presenečeni, kako dolgo traja, da rastline zrastejo, kar jih je spodbudilo k razmišljanju o potrpežljivosti in skrbi za naravo. Ob pogovorih so delili tudi izkušnje od doma ter spoznavali različne načine prehranjevanja in pomen zelenjave v vsakdanjem življenju.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Dejavnost je bila zelo uspešna, saj so bili otroci ves čas motivirani in aktivno vključeni v vse faze dela. Posebej jih je pritegnilo odločanje s pomočjo »čarobnega drevesa«, kjer so lahko izražali svoje ideje in sodelovali pri skupnih odločitvah. Opazen je bil napredek na področju socialnih interakcij, saj so se otroci učili poslušati drug drugega, se dogovarjali in si pomagali pri delu. Dejavnost na vrtu je omogočila kakovostno izkustveno učenje, kjer so otroci razvijali odgovornost in občutek pripadnosti skupini, hkrati pa so spontano povezovali vsebino z izkušnjami od doma in kulturnimi navadami prehranjevanja. Kljub temu so bile nekatere dejavnosti časovno omejene, zato niso vsi otroci imeli enakih možnosti za sodelovanje, prav tako so nekateri potrebovali več spodbude pri vključevanju. V prihodnje bi dejavnost razdelila na več dni, več pozornosti namenila vključevanju vseh otrok ter dodatno obogatila kulturni vidik, na primer z vključevanjem staršev ali predstavitvijo različnih jedi iz zelenjave.
Spremljanje napredka otrok	/

Fotografije, izdelki	 
Viri in literatura Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.	Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf
Priloge	/